

Bilag 1

Notat om afvisning af identiske forslag og om regler for afholdelse af en kommunal folkeafstemning

25. februar 2021

Sagsnummer
2021-0060521

Dokumentnummer
2021-0060521-3

Resumé

Afvisning af et identisk medlemsforslag

Det er Økonomiforvaltningens opfattelse, at medlemsforslaget om folkeafstemning om Amager Fælled og Stejlepladsen i al væsentlighed er identisk med forslag, der tidligere er behandlet i Borgerrepræsentationen (BR), dels den 4. juni 2020 og dels den 4. februar 2021. Det bemærkes, at det forhold, at der nu også foreslås tilknyttet et vilkår om at sende lokalplanerne til folkeafstemning, ikke bevirker, at der indholdsmæssigt er tale om et nyt forslag.

BR er ikke forpligtet til at behandle samme spørgsmål flere gange, medmindre der foreligger væsentlige nye oplysninger. Forslagsstiller har ikke peget på sådanne nye oplysninger, ligesom der efter forvaltningens opfattelse heller ikke foreligger nye oplysninger i sagen.

BR har derfor mulighed for at afvise forslaget i forbindelse med godkendelse af dagsordenen, hvis BR vurderer, at der ikke foreligger nye oplysninger i sagen, eller hvis der ikke i øvrigt er sket ændringer i grundlaget for den tidligere behandling. Det vil kræve, at der fremsættes et procedureforslag herom. Beslutning om afvisning af forslaget sker i givet fald med almindeligt flertal.

Hvis BR vælger af afvise medlemsforslaget fra dagsordenen, betyder det, at forslaget ikke realitetsbehandles.

Reglerne for afholdelse af en kommunal folkeafstemning

Såfremt BR vælger at realitetsbehandle medlemsforslaget, skal BR træffe beslutning om hvorvidt der skal afholdes en bindende kommunal folkeafstemning.

Såfremt BR træffer beslutning om at afholde en kommunal folkeafstemning, skal der i samme møde træffes beslutning om dato, tidspunkt og temaet for folkeafstemningen, som skal fremgå af stemmesedlen.

Borgerrepræsentationens
Sekretariat
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800275

Det skal hertil bemærkes, at når først BR har truffet en beslutning om at afholde en kommunal folkeafstemning, kan denne beslutning ikke ændres. Dvs. at kommunen efter beslutningen er truffet, er forpligtet til at afholde en folkeafstemning med det omhandlede tema på det pågældende tidspunkt, uanset om f.eks. et flertal senere måtte ønske at omgøre beslutningen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderer, at en folkeafstemning koster i omegnen af 28,5 mio. kr. inklusiv arbejdet med lukning af skoler (og ekstra omkostninger på grund af COVID).

Såfremt BR ønsker at afholde en kommunal folkeafstemning, anbefaler forvaltningen, at der forinden beslutning herom træffes, sker udvalgshenvisning til Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget med inddragelse af Kultur- og Fritidsudvalget med henblik på at få belyst de juridiske og økonomiske konsekvenser af dels beslutningen om at afholde en folkeafstemning, dels resultatet af en sådan folkeafstemning. Sagen vil i givet fald igen blive forlagt for BR med henblik på, at spørgsmålet om afholdelse af en kommunal folkeafstemning endeligt træffes i BR.

Reglerne om afvisning af identiske medlemsforslag og om afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger er nærmere beskrevet nedenfor.

Afholdelse af en bindende kommunal folkeafstemning

Lovgrundlag

Det følger af lov om kommunernes styrelse § 9b, at en kommunalbestyrelse kan træffe beslutning om at afholde bindende folkeafstemning om en beslutning, som kommunalbestyrelsen træffer i en sag, som kan gøres til genstand for forhandling i kommunalbestyrelsen.

Emner, der kan afholdes bindende kommunal folkeafstemning om

Det er kun sager som falder inden for BRs kompetence at afgøre efter enten lov eller kommunalfuldmagtsreglerne, som der kan udskrives folkeafstemning om. Dvs. at sager, der vedrører statslige og regionale opgaver, er i strid med anden lovgivning, vedrører kommunens økonomiske forvaltning (budget), udskrivning af skat mv. eller som afgør en sag over for fysiske eller juridiske personer, ikke vil kunne udlægges til en kommunal folkeafstemning.

Der skal også være tale om en endelig afgørelse i en sag. Der kan således afholdes folkeafstemning om fx en lokalplans *endelige* vedtagelse.

Krav om, at der samtidig træffes en beslutning i kommunalbestyrelsen

Der skal være tale om en beslutning, som BR har truffet, således at vælgerne tager stilling til, om de enten ønsker at godkende eller forkaste denne beslutning.

Beslutningen om at afholde en folkeafstemning skal således ske i samme møde, hvor BR træffer selve den beslutning, som der ønskes udlagt til folkeafstemning.

Beslutning om at afholde en folkeafstemning

Beslutningen om at afholde en kommunal folkeafstemning vedtages med simpelt flertal. Beslutningen skal indeholde både den formulering som skal stå på stemmesedlen og dato for folkeafstemningen, som skal ligge mellem 2 og 6 måneder fra beslutningen om at afholde en kommunal folkeafstemning er truffet. Når først BR har truffet en beslutning herom, kan den ikke ændres. Dvs. at kommunen efter beslutningen er truffet, er forpligtet til at afholde en folkeafstemning med det omhandlede tema på det pågældende tidspunkt, uanset om f.eks. et flertal senere måtte ønske at omgøre beslutningen.

Konsekvenser ved afholdelsen af en bindende kommunal folkeafstemning

Vedtagelse

Der kræves et almindeligt flertal for at vedtage en beslutning ved folkeafstemning. Folkeafstemningens resultat er kun bindende i den valgperiode, hvor afstemningen er afholdt.

Økonomi

Folkeafstemningen skal ske efter de almindelige regler i valglovgivningen. En bindende kommunal folkeafstemning kan efter lovreglerne ikke gennemføres som en elektronisk afstemning.

Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderer, at en folkeafstemning koster i omegnen af 28,5 mio. kr. inklusiv arbejdet med lukning af skoler (og ekstra omkostninger på grund af COVID).

Konsekvenserne af at ophæve de af BR vedtagne lokalplaner for Amager Fælled ikke er afklarede, og der er ikke anvist finansiering af en folkeafstemning. Såfremt BR beslutter at optage forslaget på dagsordenen, og såfremt der ikke er flertal for at forkaste forslaget om en folkeafstemning, er det derfor forvaltningens anbefaling, at sagen udvalghenvises til Teknik og Miljøudvalget og Økonomiudvalget med inddragelse af Kultur- og Fritidsudvalget, som er ansvarlige for afholdelse af valg.

Muligheden for at stille et medlemsforslag, som er identisk med en sag, BR tidligere har behandlet

Det følger af kommunestyrelseslovens § 11, at et medlem kan benytte sin initiativret til at stille et medlemsforslag i BR.

Der gælder bl.a. den begrænsning i et medlems ret til at få en sag på dagsordenen, at et medlem normalt ikke kan kræve at få en sag optaget til fornyet behandling, når der én gang er truffet beslutning i den.

BR kan således afvise at behandle et medlemsforslag, hvis sagen er identisk med en sag, der tidligere har været behandlet i BR, medmindre der foreligger nye oplysninger i sagen, eller hvis der i øvrigt er sket ændringer i grundlaget for den tidligere behandling. Hvis der er tale om en sag, som BR tidligere har taget stilling til, skal forslagsstiller redegøre for, hvilke nye oplysninger eller ændringer, der foreligger.

Et medlem af BR har således altid ret til at få et medlemsforslag optaget på udkastet til dagsordenen. Men et flertal i BR kan i forbindelse med godkendelse af dagsordenen vælge at afvise at behandle medlemsforslaget under henvisning til, at BR tidligere har taget stilling til sagen, og der ikke foreligger nye oplysninger eller i øvrigt er sket ændringer i grundlaget for sagen. Hvis der ikke er et sådant flertal for at afvise forslaget, opretholdes dette på dagsordenen mhp. en realitetsbehandling. Der gælder således ikke nogen begrænsning for BR's adgang til at genoptage en sag. Noget andet er, at kommunen udadtil kan være bundet af truffede beslutninger.